

REPUBLICA MOLDOVA

CONSILIUL DE INTEGRITATE

**PROCES – VERBAL nr. 3
al ședinței Consiliului de Integritate**

15 martie 2022, ora 14.00

Locul desfășurării ședinței: or. Chișinău, sediul Autorității Naționale de Integritate (ANI).

Ședință publică cu difuzare media în regim de timp real:
[privesc.eu](https://www.privesc.eu)¹

Prezidează: dna Mariana TIMOTIN

Prezenți 6 membri ai Consiliului de Integritate (CI) din 6 membri desemnați:

- 1. Dna Tatiana TABUNCIC**
- 2. Dl Vitalie PALEGA**
- 3. Dl Alexandru COICA**
- 4. Dl Ilie CHIRTOACĂ**
- 5. Dl Ion BOTNARENCO**

Invitați:

- 1. Dna Mariana KALUGHIN**, expert anticorupție Transparency International Moldova;
- 2. Dna Ianina SPINEI**, expert Transparency International Moldova;

Participă:

- 1. Dna Rodica ANTOCI**, președintele Autorității Naționale de Integritate;
- 2. Dl Lilian CHIȘCA**, vicepreședintele Autorității Naționale de Integritate;
- 3. Dl Viorel SOCHIRCĂ**, șef al Direcției Evaluare, Prevenire și Implementare a Politicilor;

¹ <https://www.privesc.eu/Arhiva/98570/Sedinta-Consiliului-de-Integritate-al-Autoritatii-Nationale-de-Integritate-din-15-martie-2022>

4. Dna Alina MUNTEANU, inspector de integritate principal cu atribuții manageriale;

Lucrări de secretariat și protocol:

Dna Veronica CARABUT, specialist principal în Direcția resurse umane și documentare a ANI.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la Raportul de activitate al Autorității Naționale de Integritate pentru anul 2021

Raportor: dna Rodica ANTOCI, președintele Autorității Naționale de Integritate
Anexa: 1.1 Scrisoarea Autorității naționale de Integritate nr. 06/1137 din 28.02.2022;
1.2 Raportul de activitate al Autorității Naționale de Integritate pentru anul 2021.

2. Diverse:

2.1 Chestiuni organizatorice: data și ora ședinței Consiliului de Integritate.

Dna Mariana TIMOTIN, președintele ședinței Consiliului de Integritate prezintă noul membru al Consiliului de Integritate, dl Ion BOTNARENCO, membru desemnat de Parlamentul Republicii Moldova.

De asemenea, declară că, ședința CI de astăzi, 15 martie 2022 conține doar un singur subiect și anume audierea Raportului de activitate a Autorității Naționale de Integritate pentru anul 2021. Ședința este deliberativă și se declară deschisă.

Până va fi pus în discuție subiectul dat, comunică că, la data de 14.03.2021, la adresele de e-mail a membrilor CI a parvenit sesizarea dlui vicepreședinte al ANI, dl Lilian CHIȘCA în care sunt invocate mai multe aspecte ce țin de Raportul ANI 2021.

În acest context, dl Ion BOTNARENCO a formulat și remis membrilor CI o cerere prin care solicită modificarea ordinii de zi a ședinței CI de astăzi, 15.03.2022, conform pct. 15 indice 2) al Regulamentului de organizare și funcționare a CI.

DI Ion BOTNARENCO menționează că, într-adevăr, este vorba de o cerere privind modificarea ordinii de zi și includerea unor chestiuni suplimentare.

Astfel, menționează că, la 14 martie 2022 prin intermediul poștei electronice a subsemnatului a parvenit sesizarea vicepreședintelui ANI, dl Lilian CHIȘCA cu privire la pretenziunile omisiuni, probleme și încălcări admise în activitatea ANI, de către anumiți factori de decizie.

Reieșind din faptul că, pe ordinea de zi a CI inițial a fost preconizat examinarea Raportului de activitate al ANI 2021, iar între timp a parvenit și sesizarea cu nr. 01/1406 din 14.03.2022 înaintată de către vicepreședintele ANI, consideră oportun modificarea ordinii de zi a ședinței CI cu includerea sesizării pe agenda ședinței de lucru.

Având în vedere circumstanțele expuse în cerere, solicită membrilor CI următoarele:

- Admiterea cererii privind modificarea și includerea pe ordinea de zi a unor chestiuni suplimentare.
- Modificarea ordinii de zi prin includerea examinării în mod primordial a faptelor invocate în sesizarea cu nr. 01/1406 din 14.03.2022 înaintată de către vicepreședintele ANI.
- Amânarea examinării Raportului de activitate al ANI 2021 pentru o altă ședință.
- Reluarea examinării Raportului ANI 2021 să fie dispusă doar după examinarea definitivă și emiterea unei Hotărâri pe marginea faptelor din sesizarea cu nr. 01/1406 din 14.03.2022 înaintată de către vicepreședintele ANI.
- Constituirea unor comisii privitoare la verificarea activității desfășurate de către ANI în perioada anilor 2020 – 2022, verificarea legalității exercitării atribuțiilor deținute de către președintele și vicepreședintele ANI, perioada 2020 – 2022.
- Desemnarea în calitate de raportor a subsemnatului membru al CI pe marginea sesizării cu nr. 01/1406 din 14.03.2022 înaintată de către vicepreședintele ANI.
- După examinarea chestiunilor menționate supra, să fie pusă în discuție contramandarea ședinței CI pentru o altă dată.

Dna Mariana TIMOTIN menționează că, potrivit art. 12, alin. (7), lit. e) Consiliul are următoarele atribuții:

e) până la data de 25 martie, aprobă raportul de activitate al Autorității pentru anul precedent.

Mai menționează că, din experiența anilor precedenți, Raportul de activitate al ANI a fost examinat în câteva ședințe ale CI, deoarece în prima ședință Raportul ANI este audiat, sunt formulate propuneri, recomandări, constatări de îmbunătățire din partea membrilor CI și a invitaților.

Ulterior ANI, dacă va considera necesar, va lua atitudine față de propunerile înaintate pe care le va include sau exclude din Raport.

De asemenea, dat fiind faptul că, la ședință participă experții dna Mariana Kalughin și dna Ianina Spinei, care au monitorizat activitatea atât a ANI cât și a CI, propune ca în ședința de astăzi 15.03.2022 să fie audiat Raportul de activitate al ANI pentru anul 2021.

Ulterior, vor fi examinate sesizarea cu nr. 01/1406 din 14.03.2022 înaintată de către vicepreședintele ANI și cererea dlui Ion BOTNARENCO.

Dna Rodica ANTOCI, președintele Autorității Naționale de Integritate consideră că, CI trebuie să respecte cadrul legal și luând în considerație că, Raportul de

activitate al ANI 2021 a fost discutat anterior în ședințele comune ANI și CI, au fost examinate propunerile unor membri ai CI la Raport și conform agendei ședinței CI de astăzi, 15.03.2022 este raportor pe acest subiect.

La fel, menționează că, Raportul de activitate al ANI 2021 este munca depusă la ANI de către toți angajații și ar fi corect ca acest Raport să fie audiat de societatea civilă și cetățenii Republicii Moldova pentru a vedea care sunt rezultatele pe care le-a înregistrat ANI pe parcursul anului 2021.

Cu referire la sesizările menționate în ședință comunică că, nu cunoaște despre asemenea sesizări și că timp de 4 ani are deja experiența diverselor controale atât din partea CI cât și a altor factori de decizie din Republica Moldova și este pregătită să ofere toate materialele necesare pe caz.

Totodată, se adresează membrilor CI și societății civile care cunoaște și examinează activitatea ANI din 2018 și până în prezent că, orice raportare fie trimestrială, semestrială, de 9 luni sau anuală se face în baza dispozițiilor interne unde toți factorii de conducere din cadrul ANI de la președinte, vicepreședinte, șefi de subdiviziuni, funcționari publici și inspectori de integritate sunt obligați să prezinte dările de seamă.

În consecință, solicită să fie audiat Raportul de activitate al ANI pentru anul 2021 cu recepționarea propunerilor, recomandărilor, obiecțiilor CI și a societății civile pentru a arăta eficacitatea ANI astfel încât să nu fie create impedimente din primele ședințe ale CI.

DI Ilie CHIRTOACĂ prezintă sinteza discuțiilor avute până la recepționarea cererilor dlui vicepreședinte ANI și a membrului CI, numit de Parlamentul Republicii Moldova și anume:

- Prezentarea Raportului de activitate al ANI 2021 de circa 30 min.
- Sesiunea de întrebări și răspunsuri de la 30 la 45 min.
- Recepționarea recomandărilor și propunerilor care ulterior vor fi integrate în Raport.

În contextul celor expuse, propune următoarea agendă a ședinței CI din 15.03.2022:

1. Audierea Raportului de activitate al ANI pentru anul 2021;
2. Examinarea sesizării cu nr. 01/1406 din 14.03.2022 înaintată de către vicepreședintele ANI;
3. Examinarea cererii dlui Ion BOTNARENCO din 15.03.2022 privind modificarea și includerea pe ordinea de zi a unor chestiuni suplimentare.

Propunerea a fost votată unanim.

Dna Rodica ANTOCI prezintă Raportul de activitate al Autorității Naționale de Integritate pentru anul 2021. (*Raportul se anexează*)

DI Vitalie PALEGA referitor la obiectivele generale pentru anul 2021 se interesează de proiectul de **modificare a cadrului legislativ prezentat de ANI**, care în Raportul ANI nu se regăsește, la fel și despre rezultatul privind realizarea acestui obiectiv.

Dna Rodica ANTOCI explică că, din anul 2019 până în 2021 s-au prezentat mai multe modificări legislative. ANI a avut proiectul său care l-a înaintat către Ministerul Justiției. La fel, au fost modificări propuse și din partea unor partide politice. Analizând proiectul de Lege care s-a modificat și a intrat în vigoare la 29.10.2021, stabilim că, 13 obiective din proiectul ANI au fost preluate și se găsesc în modificările actuale legislative.

DI Vitalie PALEGA cu referire la **sistemul informațional e – Integritate** se interesează dacă a fost reluat dialogul cu Banca Mondială pentru ajustarea/evaluarea sau auditul acestui sistem.

Dna Rodica ANTOCI comunică că, auditul sistemului informațional e-Integritate se efectuează conform cadrului legal intern al RM. În anul 2018 sistemul a fost auditat de către Curtea de Conturi. La fel, în anul 2022 va fi auditat deoarece este în planul Curții de Conturi. Vizavi de Banca Mondială menționează că, urmare a schimbului de scrisori și informații ANI nu este la nici o etapă.

DI Vitalie PALEGA se interesează **cine participă pe dosarele contravenționale în instanțele de judecată**: inspectorii de integritate sau Direcția juridică.

Dna Rodica ANTOCI răspunde că, inspectorii de integritate care sunt agenți constatați merg în instanțele de judecată pentru a apăra procesele – verbale de contravenție pe care le emit.

DI Ion BOTNARENCO menționează că, în Raport sunt specificate **79 de dosare pierdute în instanța de judecată și se interesează care au fost motivele pierderii acestor dosare**.

Dna Rodica ANTOCI cu referire la motive specifică următoarele: nu s-a adevărit fapta sau au parvenit careva acte sau probe în cadrul examinării în instanța de judecată ce au dus la anularea actului ori termenii nerespectați de inspectorii, precum și nerespectarea termenilor de efectuare a unei proceduri de control.

DI Ion BOTNARENCO de asemenea, se interesează **ce măsuri au fost aplicate inspectorilor de integritate care au încălcat termenele de examinare a procedurilor de control**.

Dna Rodica ANTOCI menționează că, ANI nu are o statistică dat fiind că nu are așa de multe dosare definitive pierdute în instanța de judecată. Mai mult, deja de 2 ani depune sesizări din oficiu la toate investigațiile jurnalistice. Sunt peste 80 de sesizări din oficiu la care a primit și multe refuzuri. Vizualizând site-ul ANI pe perioada unei luni a observat că crește numărul proceselor – verbale de refuz fără a

cunoaște motivul. Astfel, a fost deblocată activitatea Serviciului Securitate, audit și control al Integrității, care are în sarcină pentru primul trimestru al anului 2022 să vină cu o analiză a tuturor proceselor – verbale pentru a analiza motivele cu scopul ridicării calității și responsabilizării inspectorilor de integritate.

DI Ion BOTNARENCO întreabă repetat **ce acțiuni concrete a întreprins ANI în privința inspectorilor care au pierdut cauzele în instanțele de judecată**, deoarece în fiecare caz pierdut persoana vizată într-un act de control sau procedură contravențională urmează să înainteze acțiune în instanța de judecată față de ANI și să încaseze anumite prejudicii pentru care ANI trebuie să le achite din buget. **Câți inspectori au fost trași la răspundere și câți inspectori au fost instruiți repetat.**

Dna Rodica ANTOCI explică că, ANI nu are careva acte de constatare definitive unde să aibă prejudiciu pentru care ANI să poartă careva răspundere. Mai mult, ANI, dacă va avea asemenea încheieri, la sigur va sesiza Colegiul disciplinar pentru a examina, deoarece nu ANI sancționează inspectorii ci Colegiul disciplinar care examinează asemenea sesizări. Referitor la instruirii menționează că, pe parcursul anului 2021 au fost atrase mai multe proiecte de care au beneficiat inspectorii de integritate, în special inspectorii noi angajați care trec școala tânărului inspector unde sunt informați despre cadrul legal și metodologiile interne.

Dna Mariana KALUGHIN consideră că, Consiliul de Integritate ar putea lua act de Raportul de activitate al ANI 2021, să vină cu opinii asupra Raportului însă nu poate aproba sau dezaproba Raportul. De asemenea, la procesul de depunere a declarațiilor, menționează că de fiecare dată a observat **mențiunea 01 ianuarie – 31 martie, însă declarațiile se depun la numire, angajare, încetarea raporturilor de serviciu.**

Dna Rodica ANTOCI va lua în considerație această mențiune cu completarea Raportului de activitate al ANI 2021.

Dna Ianina SPINEI a observat în Raport că, ANI – ul al patrulea an consecutiv implementează sistemul informațional e-Integritate care facilitează și accesul cetățenilor la informația de interes public. Totodată, solicită să fie explicat **în ce constă facilitarea accesului societății civile sau cetățenilor, deoarece au avut acces la declarații doar în varianta PDF.** Accesul ar putea fi facilitat dacă s-ar putea opera cu date digitalizate cu un anumit nivel de protecție, iar în prezent modalitatea de accesare și extragere a datelor în varianta PDF este una dificilă și formatul actual nu permite extragerea și analiza datelor. Menționează că, societatea civilă ar putea sprijini cu mult ANI în cazul în care ar fi avut acces la datele digitalizate. Alt moment la care se referă este **gradul înalt de responsabilizare din partea subiecților despre care remarcă ANI în Raport invocând niște date absolute și anume numărul total al declarațiilor de avere și interese personale depuse în anii 2018 – 2021, or dacă se are în vedere gradul sau nivelul acesteea ar**

presupune un Raport eventual despre numărul declarațiilor real depuse la numărul celor care ar trebui depuse conform registrului electronic al subiecților declarării. Consideră că, aici ar trebui de introdus rectificări. La fel, **la depunerea declarațiilor atrage atenția asupra dinamicii ascendente a declarațiilor repetitive**, care consideră că ar fi din cauza erorilor pe care le identifică și le corectează subiecții declarării sau rezultatul atenționării în adresa lor din partea inspectorilor de integritate fie din cauza unor nefuncționalități ale sistemului informațional. Aceste cauze ar trebui să fie analizate și întreprinse măsurile respective. Se întâmplă că, același subiect al declarării depune într-o zi câteva declarații anuale absolut identice. Consideră că trebuie de identificat cauza depunerii declarațiilor repetitive. O altă mențiune ar fi **statistica rezultatelor pe dosarele examinate în instanță și anume despre cele 79 de dosare pierdute** și consideră că trebuie făcută analiza cauzelor dosarelor pierdute în instanțele de judecată. A atras atenția că, Serviciul tehnologii informaționale este unipersonal și pe parcursul acestui an a expediat mai mult de 60 de sesizări privind nefuncționalitatea sistemului informațional e-Integritate la adresa Serviciului Tehnologia Informațiilor și Securitatea Cibernetică. De asemenea, același Serviciu a prezentat Consiliului de Integritate și informațiile despre **măsurile întreprinse pentru executarea Hotărârii Curții de Conturi din 2019 privind Raportul auditului performanței sistemului e-Integritate**. La fel, consideră că, aceste date ar trebui să fie publice, dar nu se regăsesc pe pagina web oficială a ANI și anume:

- Despre mersul implementării recomandărilor Hotărârii Curții de Conturi din 2019;
- Despre proiectul Planului activităților de dezvoltare a sistemului e-Integritate pentru anul 2021;
- Despre acele nefuncționalități ale sistemului despre care se descrie în Raport.

Se cunoaște despre mai multe entități responsabile de funcționarea sistemului informațional și societatea civilă ar vrea să cunoască în ce măsură aceste entități își îndeplinesc sarcinile.

Dna Mariana KALUGHIN din perspectiva că, Consiliul de Integritate va trebui să decidă și asupra indicatorilor de performanță care trebuie să fie stabiliți odată ce va fi aprobat Planul de activitate anual al ANI. De asemenea, întreabă **care ar fi indicatorii de performanță care ar trebui setați și care ar trebui să fie urmăriți în activitatea ANI**. Totodată, se interesează despre cifra de 300 mii de lei, la care face referire Serviciul Fiscal de Stat.

Dna Rodica ANTOCI explică cu referire la:

- 1) **Declarațiile de pe portalul public al paginii web a ANI în format PDF** răspunde că, este o problemă mai veche încă din anul 2018 atunci când a fost lansat acest sistem. Cel mai mare impediment este acela că ANI nu are acordul

din partea Centrului pentru Protecția Datelor cu caracter personal care trebuie să ofere posibilitatea ca societatea civilă să poată extrage aceste declarații de pe portalul public pentru a fi analizate și rămâne de lucrat pe acest domeniu.

- 2) **Declarațiile de avere și interese personale anuale** comunică că, cadrul legal prevede că, orice subiect al declarării: funcționar public sau demnitar anual în perioada ianuarie – martie este obligat să-și depună declarațiile de avere și interese personale. Se menționează și cele la angajări, eliberări. Mai specifică că, aceste rectificări vor fi trecute în Rapoartele viitoare ale ANI ca să fie vizibil anual câte declarații au fost depuse la angajare și la eliberare.
- 3) **Declarațiile de avere și interese personale repetitive**, comunică că, unii subiecți ai declarării încă nu cunosc domeniul de completare a unui formular de declarație și admit erori. Mulți nu înțeleg că declarația a fost deja semnată și expediată pe portalul public sau făcând clic de mai multe ori pe semnătura electronică, din acest motiv și apar declarațiile repetitive. Atrage atenția asupra informării, educării, instruirii subiecților declarării și a consultațiilor necesare pe acest segment.
- 4) **Serviciul Tehnologii Informaționale**, confirmă că, este un serviciu unipersonal. Funcția de șef de serviciu este temporar vacantă, deoarece este asigurată vicepreședintelui ANI, care ulterior după încetarea mandatului va veni în această funcție. Solicitățile privind micile nefuncționalități sunt legate de solicitările care vin fie de la persoanele responsabile de registrul subiecților declarării din instituții că ID-ul lor identifică careva erori tehnice și necesită intervenție specială pe domeniul personal, fie anumiți subiecți întâmpină careva deficiențe și este necesară intervenția serviciului tehnic al ANI-ului să acorde suport subiecților declarării. La fel, va solicita responsabililor ca aceste date și informații să fie mult mai detaliate în Rapoartele viitoare de activitate ale ANI.
- 5) **Planul de activitate al ANI** menționează că, pe lângă Planul anual de activitate al ANI care va fi aprobat anul acesta pot fi publicate și planurile subdiviziunilor ANI pentru informarea publicului larg.
- 6) **Hotărârea Curții de Conturi din 2019** va verifica cauza nepublicării pe pagina web oficială a ANI, deși afirmă că era plasată. Auditul a dispus Parlamentului RM, Guvernului RM, Cancelariei de Stat, Serviciului Tehnologia Informațiilor și Securitatea Cibernetică și ANI anumite sarcini care urmează a fi implementate. Ulterior, ANI va analiza aspectul dat și va veni cu un Raport detaliat pentru informarea societății civile.
- 7) **Nefuncționalitatea sistemului informațional e-Integritate** specifică că, nu există asemenea aspecte ce atestă că acest sistem nu este funcțional. Sistemul este funcțional de când a fost lansat din 2018, nu a avut blocaje, impedimente

să nu lucreze mai mult de o oră sau de o zi. Confirmă că sistemul 100 % este funcțional.

- 8) **Menționează referitor la butoanele roșii** că, de comun cu STISC-ul în anul 2021 s-a reușit deblocarea acestui buton astfel încât anul curent după depunerea anuală a declarațiilor de avere și interese personale inspectorii de integritate să le utilizeze și fie identificate erorile și deficiențele pentru a fi îmbunătățite.
- 9) **Legat de Serviciul Fiscal de Stat**, menționează că, pentru a avea o mai bună comunicare și deschidere având în vedere că această instituție are un nou conducător. Cadrul legal permite inspectorului fiscal să verifice este suma de 300 mii lei. Chiar dacă ANI va veni cu suma constatată nejustificat de 299 mii lei, Serviciul Fiscal nu va da curs acestor sesizări.

Ca indicator de performanță ar pune pe primul loc standardizarea practicilor în domeniul de activitate a inspectorilor de integritate, astfel încât să existe un proces intern până la emiterea unui act de constatare și până la publicarea acestui act pe pagina web oficială a ANI, o analiză metodologică din partea unei comisii de rigoare care să verifice corespunderea actului de constatare conform cadrului metodologic și a procedurilor operaționale interne ce necesită a fi obligatoriu aprobat. La fel, ar atrage atenția activității juridice unde ar fi necesar o conlucrare și buna comunicare între Inspectoratul de integritate și Direcția juridică anume în dosarele pe avere de a merge de comun și de a apăra acel act de constatare pe averea nejustificată.

- 10) **La motivele refuzurilor**, menționează că, este sarcina Serviciului Securitate audit și control al integrității, care urmează să vină în martie, anul curent cu un Raport privind cauzele acestor refuzuri. Procesele – verbale de refuz sunt păstrate în Arhiva ANI de unde se pot ridica și analiza pentru ca ulterior să fie sesizat Colegiul disciplinar fie alte organe competente, pentru ca fiecare inspector de integritate să se poată expune individual asupra cauzei refuzurilor.
- 11) **La statistica dosarelor pierdute** expune părerea că, nu este posibil de comparat ANI 2021 și ANI 2018 când timp de 2 ani activitatea ANI a fost nefuncțională, societatea nu cunoștea despre așa instituție, nu cunoștea misiunea ei. Între timp, cu activitatea inspectorilor de integritate, comunicatele de presă, au făcut ANI mai vizibilă. La fel, parvin multe solicitări, petiții către ANI. Chiar dacă nu sunt de competența ANI, Autoritatea este obligată să le înregistreze, să le transmită prin sistemul aleatoriu către inspectorii de integritate, care au competența de a examina și de a răspunde persoanei fizice sau juridice care sesizează ANI. De aceea sunt uneori mai multe refuzuri și astfel crește nemulțumirea din partea societății. ANI nu este la nivelul unei stabilități și atunci când va fi o stabilitate în timp la număr de circuit a

petițiilor, la numărul de dosare, atunci se va vedea dacă ANI este în progres sau regres. Mai menționează că, totuși inspectorii capătă curaj și emit acte de constatare pe avere chiar și în privința judecătorilor, deoarece și ei sunt subiecți ai declarării și sunt vizați în controale. Mai consideră că, trebuie să fie o conlucrare eficientă între instituții.

DI Ilie CHIRTOACĂ se referă la statistica dosarelor și anume că, Raportul menționează despre circa 131 de dosare câștigate, din ele definitive și irevocabile doar 10 și 79 dosare pierdute dintre care irevocabile 8. În contextul în care este această statistică totuși sunt dosare definitive și irevocabile. Întrebarea este **care sunt mecanismele interne prin care conducerea ANI sau Direcția juridică asigură uniformizarea practicii judiciare**, în ce măsură se discută despre ce a constatat instanța, pentru că aceasta servește pe viitor pentru actele de constatare și este o resursă prin care se observă dacă inspectorul a avut dreptate sau nu.

Dna Rodica ANTOCI explică că, până a intra în vigoare noile modificări legislative, conform Metodologiei vechi, toate actele de constatare mergeau la o avizare în Direcția juridică care venea cu o opinie vizavi de actul de constatare dacă au fost respectate toate normele legale și metodologice, termenii, deoarece ei urmau ulterior, dacă acest act de constatare se contestă în instanța de judecată, să-l reprezinte. Acest aviz nu era unul obligatoriu pentru inspectorul de integritate deoarece el este independent în decizia pe care și-o asumă. Atunci când sunt careva pierderi, la faza finală când a fost pierdută în instanța de fond, imediat Direcția juridică vine cu o opinie prin intermediul președintelui ANI către inspectorul de integritate astfel încât să fie informat vizavi de nerespectarea anumitor termeni procedurali, că au fost scăpate unele aspecte metodologice sau nu a ținut cont de anumite puncte, sau care este argumentarea instanței de judecată. De fiecare dată, Direcția juridică informează Inspectoratul de integritate. La fel, dacă sunt dosare grele, în care uneori juriștii care merg în instanțe au nevoie de asistență, se eliberează și se acordă și inspectorului de integritate procură pentru a merge și a susține actul de constatare în instanța de judecată sau fie la întocmirea referințelor pe care le prezintă ANI. În context, menționează că, conlucrarea există și consideră că ANI trebuie să dezvolte procedurile operaționale interne, o bază metodologică bine asigurată astfel atunci când vine un inspector de integritate în funcție la ANI să primească tot pachetul de documente pentru a nu admite careva încălcări.

DI Ilie CHIRTOACĂ referitor la prioritățile pentru anul 2022 din prezentare la una din priorități era indicat asigurarea bunei funcționări a sistemului e-Integritate, audit extern și dezvoltarea la necesitate. Una din provocări este că, a existat o **propunere a Băncii Mondiale, care a fost dispusă să asigure un audit al sistemului inclusiv din perspectiva distribuirii aleatorii.**

Dna Rodica ANTOCI concretizează că, sistemul informațional e-Integritate este destul de bine dezvoltat și este funcțional. În martie 2021 a avut loc o ședință comună cu Președinția Republicii Moldova și dna consilier Olesea Stamate. STISC și Banca Mondială. Era necesar un acces din partea Cancelariei de Stat, Guvernului RM, Ministerului Finanțelor, a Centrului pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Serviciului de Informații și Securitate pentru a face acest audit. După acea ședință ANI nu a mai recepționat careva scrisori, deși ANI a solicitat STISC-ului materialele necesare pentru a dezvolta sistemul. La fel, a fost înaintată scrisoare către Agenția de Guvernare Electronică pentru a prezenta Planul și modul de interacționare în sistem ce vor viza modificările sau ce lucrări vor fi realizate și de către cine. Scrisorile oficiale au rămas la această fază, adică au rămas neexecutate sarcinile date. Totodată, explică că este necesar auditul sistemului informațional, deoarece mai multe persoane susțin că au fost intervenții în acest sistem. Susține că, în sistemul e-Integritate s-a intervenit în anul 2018 atunci când s-a modificat blancheta declarației și în anul 2021, conform modificărilor legislative. În anul 2019 sistemul a fost îmbunătățit ca per structură pilon iar pe sistemul aleatoriu menționează repetat că nu s-a intervenit. Sistemul aleatoriu lucrează și de el este responsabil Inspectoratul de integritate și Serviciul Tehnologii Informaționale și Securitate Cibernetică și personal, nu a avut acces la sistem. Auditul intern cât și cel extern este binevenit pentru că, ideea conceptului e-Integritate este că toate dosarele de control pentru tot procesul de lucru al inspectorului de integritate să se realizeze în acest sistem. În anul 2019 – 2020 au fost emise mai multe dispoziții pentru a face o analiză de către STISC, astfel încât să se vadă care este lacuna lucrului dacă se aplică toate procesele pentru că, de la distribuirea aleatorie și înregistrarea în sistemul e-Integritate a sesizării cu acceptul de către inspectorul de integritate se începe dosarul de control de control și atunci toate materialele trebuie să fie scanate și puse în sistem, astfel încât acest sistem conform concepției date, permite inspectorului de integritate atunci când emite procesul – verbal fie de inițiere fie de refuz să fie automat publicat pe pagina oficială a ANI cu hașurarea datelor cu caracter personal. La fel, atunci când se finalizează procedura de control cu emiterea actului de constatare, permite publicarea automată pe pagina web a ANI.

DI Ilie CHIRTOACĂ a observat în prezentare o provocare și anume **lipsa cooperării pe schimbul de informații cu alte autorități publice**. De asemenea, întreabă ce ar putea face CI sau cum se poate interveni astfel încât acest acces să fie facilitat, deoarece aceasta este și o provocare în emiterea actelor de constatare.

Dna Rodica ANTOCI la lipsa cooperării explică că, activitatea ANI constă în emiterea actului de constatare fie cu clasare fie cu încălcarea regimului juridic al incompatibilităților. Însă consideră că trebuie să fie totuși o finalitate pentru faptul că chiar dacă s-a constatat o avere nejustificată, ori sunt bănuieli, actul este de clasare

dar este bănuială de evaziune fiscală sau de îmbogățire ilicită să se meargă mai departe pe domeniu la Procuratură. De asemenea, ANI a solicitat conducerea Procuraturii de a avea întruniri între procurori și inspectori, de a avea schimb de informații sau să se discute despre cum să aibă loc procesul mai rapid de examinare a dosarelor pe avere, în special, pentru că inspectorii au dosare pe subiecții care sunt vizati în dosare penale ce le au în gestiune Procuratura. Acele informații pe care Procuratura le poate obține de alte instituții ca ARBI, Serviciul de prevenire și spălarea banilor sunt utile și pentru inspectori de integritate pentru a avea mijloace probante suficiente la calculul unei averi nejustificate. Totuși nu au avut loc întrunirile la Procuratură pe motivul că inspectorii au dosare administrative, iar colegii de la Procuratură au dosare penale și informațiile pe care le dețin dosarele penale nu le pot divulga ANI. Mai este necesară conlucrarea cu CSP și CSM, instanța de fond și instanța de Apel, interacțiunea Direcției juridice cu inspectorii de integritate. Cea mai mare provocare este că ANI are 16 cereri la activ din 2021 pe confiscarea averii și aici ANI are o stopare. Consideră că este nevoie de întruniri, de discuții pentru a debloca procesul de combatere a corupției. În context, menționează că, la acest aspect este nevoie de intervenția și implicarea CI.

DI Alexandru COICA solicită să fie explicat mai detaliat cum are loc repartizarea aleatorie a dosarelor.

DI Alina MUNTEANU informează că, sesizările parvin în adresa ANI, se înregistrează în Secretariatul ANI după care se repartizează Inspectoratului, dacă țin de competența acestuia. Inspectorul cu atribuții manageriale examinează sesizarea și identifică dacă este subiect al declarării, și după care transmite datele în sistemul e-management mai apoi aceste sesizări parvin în sistemul e-Integritate și se repartizează la inspectori din lista inspectorilor activi. În cazul în care, în ziua repartizării sesizărilor unele persoane se află în concediu, acestea sunt deconectate de către alt serviciu din cadrul ANI.

Dna Rodica ANTOCI concretizează că în e-management se înregistrează toate documentele de intrare și ieșire, iar e-Integritate este sistemul de distribuire aleatorie destinat activității inspectorilor.

DI Alexandru COICA pornind de la obiectivele pe care le are ANI și de la scopul principal de contracarare a corupției, de promovare a integrității, de îmbunătățirea percepției publice asupra integrității persoanelor publice întreabă cât de mult s-a apropiat ANI față de acest scop în 4 ani de mandat.

Dna Rodica ANTOCI analizând programul managerial pe care l-a prezentat atunci când a venit la concurs, consideră că l-a realizat. În primul rând a deblocat activitatea ANI – ului care are la activ deja 30 de inspectori profesioniști și bine pregătiți;

a înregistrat reușite pe domeniul elaborării instrucțiunilor metodologice pentru subiecții declarării;

a reușit ca să asigure ANI cu un sediu nou, dotat cu tehnică specială cu un buget deficitar. Pe viitor ar lucra la o nouă structură a ANI pentru că după 4 ani de activitate este nevoie de o resetare a structurii ANI

și ar miza pe 3 componente principale: de control, de prezentare în instanțe și cea de cooperare cu societatea civilă, cea de informare și instruire.

Dna Tatiana TABUNCIC având în vedere că, ANI are și dosare câștigate în instanța de judecată la care sunt hotărâri definitive, întreabă **cât cuantifică acele averi nejustificate confiscate în folosul statului.**

Dna Rodica ANTOCI răspunde că, la activ ANI are peste 24 mln de lei stabiliți. Dacă se vor lua acele 16 cereri de confiscare ce s-au prezentat în instanța de judecată în anul 2021, este de părerea că, dacă măcar 15 mln lei ar fi confiscați, tot ar fi un venit considerabil la bugetul de Stat. Actele cu privire la confiscări se depun la Judecătoria Centru și motivul pentru care aceste cereri se suspendă este faptul că nu este un act definitiv. Până nu va fi o hotărâre a instanței definitive pe actul de constatare nu se examinează dosarele pe confiscări.

DI Ion BOTNARENCO în concluzie la cele menționate, comunică că, dacă se face o analiză a dosarelor câștigate și cele pierdute ale ANI de la începutul mandatului de președinte al ANI din anul 2018, atunci el este diminuat celor din anul 2021. Adică, în anii 2019, 2020 se vede un progres a dosarelor câștigate, iar în 2021 sunt mai multe dosare pierdute față de anii precedenți și întreabă **care au fost factorii care au contribuit la pierderea proceselor în instanța de judecată.**

Dna Rodica ANTOCI explică că deciziile definitive la dosarele pierdute nu vizează doar actele de constatare și evident că va crește și numărul actelor contestate în instanța de judecată. La fel, un alt motiv și elocvent care trebuie de luat în calcul este că în unele decizii nu le consideră obiective din partea instanței pentru că sunt vizați și subiecți ai declarării care sunt tot judecători, procurori.

Dna Mariana KALUGHIN la repartizarea aleatorie **recomandă ANI ca pentru anul viitor să fie reflectarea termenelor de repartizare aleatorie.** Legea prevede expres că, repartizarea aleatorie trebuie efectuată în aceeași zi în care a parvenit sesizarea, deoarece sunt multiple exemple când sesizările au fost repartizate mult mai târziu. **O recomandare ar fi ca să fie respectate regulile și termenele de repartizare aleatorie. O altă recomandare ar fi să fie respectate termenele de efectuare a controlului,** mai ales că, potrivit recentelor modificări ale Legii sunt termene prevăzute expres (nu mai mare de 11 luni). La dosarele pierdute consideră că, trebuie făcută o analiză foarte minuțioasă, deoarece sunt și dosare din anii precedenți și fiecare dosar trebuie examinat în parte și doar pe baza unor date statistice, consideră că este dificil de făcut o analiză aprofundată a cauzelor.

Dna Mariana TIMOTIN întreabă referitor la atribuția de art. 7, alin. (2), lit. e) din Legea nr. 132 din 2016: *supraveghează modul de soluționare a conflictelor de interese de către conducătorul organizațiilor publice*, dacă este reflectată în raport și dacă ANI are o practică la acest capitol.

Dna Rodica ANTOCI răspunde că, în anul 2021 au fost depuse 267 declarații de conflicte de interese, care în majoritatea cazurilor au luat atitudine. Mai menționează că, marea majoritatea deja se conformează și informează ANI. **Raportul de activitate al ANI 2021 va fi completat și cu datele statistice privind declararea conflictului de interese.**

Dna Mariana TIMOTIN întreabă câți inspectori de integritate au fost angajați pe parcursul anului 2021. **Ca recomandare ar fi instruirile intensive ale inspectorilor de integritate, în special a celor noi angajați pe domeniul etic și disciplină în afară de instruirile teoretice, științifice, practice.**

Dna Rodica ANTOCI răspunde că, în anul 2021 au fost angajați 7 inspectori de integritate, iar ce ține de instruire susține că, a emis mai multe ordine și dispoziții care au rămas neexecutate în totalitate și în acest caz ar trebui implicat Colegiul disciplinar care să vină cu anumite recomandări. De asemenea, va solicita Colegiului disciplinar care ar trebui să vină cu o notă către președinte pentru a fi ridicate toate dispozițiile interne și a vedea cauza nerespectării lor.

Dna Mariana KALUGHIN atenționează CI că, conform prevederilor legale, Raportul de activitate al ANI trebuie aprobat până la data de 25 martie anul curent și prezentat Parlamentului până în 31 martie. De asemenea, o sugestie ar fi ca CI să facă delimitarea între Raportul ANI ca entitate și Raportul eventual al președintelui ANI, pentru că nu e vorba de președintele care a raportat activitatea, ci este Raportul de activitate al ANI.

Membrii Consiliului de Integritate au audiat Raportul de activitate al ANI pentru anul 2021, vor formula propuneri și recomandări care vor fi incluse de către ANI și în ședința din 22 martie 2022 va fi supus dezbaterii.

2. Examinarea sesizării cu nr. 01/1406 din 14.03.2022 înaintată de către vicepreședintele ANI.

DI Lilian CHIȘCA, vicepreședintele ANI informează că, a remis în adresa CI o sesizare în care a reflectat sintetizat problemele, deoarece Raportul de activitate al ANI 2021 nu a fost coordonat cu vicepreședintele ANI și în Raport sunt reflectate așa – numitele realizări, dar ANI are și probleme inclusiv pe intern, care trebuie examinate prin prisma reflectării Raportului și trebuie să se conțină în acest Raport pentru ca să vadă societatea civilă nu numai realizările, dar și problemele, inclusiv cauza acestora. În acest context, menține cele descrise în sesizare și solicită

membrilor CI să examineze prin prisma reflectării în Raportul de activitate ANI 2021 și prin prisma evaluării situației vizavi de acțiunile conducerii ANI.

Dna Mariana TIMOTIN consideră că, dat fiind faptul că subiectul nr. 3 este în legătură cu 2, propune ca sesizarea vicepreședintelui ANI (subiectul nr. 2) să fie conexată la cererea membrului CI, dl Ion BOTNARENCO (subiectul nr. 3). De asemenea, toate cele invocate în sesizare să fie verificate în comparație cu Raportul ANI 2021 și la următoarea ședință dl BOTNARENCO să vină cu un raport intermediar pe marginea celor examinate.

DI Ion BOTNARENCO, în contextul examinării cererii depuse privind modificarea și includerea pe ordinea de zi a unor chestiuni suplimentare, solicită constituirea Comisiei pentru analiza activității desfășurate de către ANI inclusiv președinte și vicepreședinte ANI pentru perioada 2020 – 2022. La fel, propune să nu fie încheiată definitiv faza de raportare, CI să examineze faptele din sesizare și ulterior, dacă va fi necesar, să fie acordate întrebări suplimentare în legătură cu faptele din sesizare și Raportul prezentat.

Pe marginea subiectului nr. 2, în cadrul ședinței CI din 15 martie 2022 a fost constituită Comisia de lucru formată din următorii membri ai CI: dl Ion BOTNARENCO, dl Ilie CHIRTOACĂ și dna Tatiana TABUNCIC.

Propunerea a fost votată unanim.

La DIVERSE au fost examinate următoarele:

1. Petiția nr.T-862/21 din 06.10.2021 privind solicitarea copiilor autentificate a actelor Consiliului de Integritate din data de 14.06.2021. Președintele ședinței menționează că, CI a răspuns provizoriu prin scrisoarea nr. 02/T-862/21 din 22.10.2021. Dat fiind faptul că, CI este funcțional **propune să-i fie eliberat petiționarului un extras al procesului – verbal din ședința CI din 14.06.2021.**

Propunerea a fost votată unanim.

2. Sesizarea CNA nr. 1075 din 14.02.2022 privind deciziile adoptate ca rezultat al examinării sesizărilor inspectorilor V. Bardă din 11.08.2021 și S. Pleșca cu privire la pretensele acțiuni ilegale ale vicepreședintelui ANI. Președintele ședinței menționează că, a fost dat răspuns intermediar cu nr. 02/1325 din 10.03.2022.

Mai specifică faptul că, situația descrisă în sesizare a fost examinată și de Colegiul disciplinar și sugerează să fie dat răspuns din partea CI cu consultarea deciziei Colegiului disciplinar pe cazul dat. Practic se face o constatare a lucrurilor care deja au avut loc.

Propunerea a fost votată unanim.

Următoarea ședință a Consiliului de Integritate va avea loc pe data de 22 martie 2022, ora 14.00 și va fi anunțată public prin plasarea pe pagina web a Autorității Naționale de Integritate.

S-A HOTĂRÂT:

1. Membrii Consiliului de Integritate au luat act de Raportul de activitate al Autorității Naționale de Integritate pentru anul 2021

2. Secretariatul Consiliului de Integritate va asigura:

- 1) perfectarea procesului – verbal al ședinței Consiliului de Integritate din 15 martie 2022 cu includerea propunerilor și recomandărilor formulate de către membrii CI și a invitațiilor la examinarea Raportului de activitate al ANI pentru anul 2021 vociferate în cadrul ședinței;
- 2) remiterea extrasului din procesul – verbal al ședinței din 15.03.2022 către ANI pentru informare;
- 4) perfectarea proiectului de răspuns la petiția nr.T-862/21 din 06.10.2021 privind solicitarea copiilor autentificate a actelor Consiliului de Integritate din data de 14.06.2021;
- 5) perfectarea proiectului de răspuns la sesizarea CNA nr. 1075 din 14.02.2022 privind deciziile adoptate ca rezultat al examinării sesizărilor inspectorilor V. Bardă din 11.08.2021 și S. Pleșca cu privire la pretinsele acțiuni ilegale ale vicepreședintelui ANI.

3. Asigurarea publicării pe pagina web a Autorității Naționale de Integritate a următoarelor acte ale Consiliului de Integritate:

- 1) procesul – verbal al ședinței Consiliului de Integritate din 15 martie 2022;
- 2) proiectul agendei ședinței Consiliului de Integritate din 22 martie 2022.

4. Autoritatea Națională de Integritate, până la ședința Consiliului de Integritate din 22 martie 2022 va modifica și completa Raportul de activitate al ANI 2021, în funcție de sugestiile și recomandările care au fost propuse de membrii CI și experții invitați în ședința CI din 15 martie 2022 cu următoarele informații despre:

- 1) Reluarea dialogului cu Banca Mondială pentru ajustarea/evaluarea sau auditul sistemul informațional e – Integritate;
- 2) Motivele pierderii dosarelor în instanța de judecată;
- 3) Acțiunile concrete pe care le-a întreprins ANI în privința inspectorilor care au pierdut cauzele în instanțele de judecată;
- 4) Câți inspectori au fost atrași la răspundere și câți inspectori au fost instruiți repetat;

- 5) Declarațiile depuse la numire, angajare, încetarea raporturilor de serviciu nu doar în perioada 01 ianuarie – 31 martie;
- 6) Implementarea sistemului informațional e-Integritate care ar facilita și accesul cetățenilor la informația de interes public prin operarea cu date digitalizate cu un anumit nivel de protecție;
- 7) Gradul înalt de responsabilizare din partea subiecților despre care remarcă ANI în Raport invocând niște date absolute și anume numărul total al declarațiilor de avere și interese personale depuse în anii 2018 – 2021;
- 8) Dinamica ascendentă a declarațiilor repetitive, cauzele care ar trebui să fie analizate și întreprinse măsurile respective;
- 9) Statistica rezultatelor pe dosarele examinate în instanță și anume dosarele pierdute și analiza cauzelor dosarelor pierdute în instanțele de judecată;
- 10) Măsurile întreprinse pentru executarea Hotărârii Curții de Conturi din 2019 privind Raportul auditului performanței sistemului e-Integritate și anume:
 - Despre mersul implementării recomandărilor Hotărârii Curții de Conturi din 2019;
 - Despre proiectul Planului activităților de dezvoltare a sistemului e-Integritate pentru anul 2021;
 - Și despre acele ne funcționalități ale sistemului despre care se descrie în Raport.
- 11) Mecanismele interne prin care conducerea ANI sau Direcția juridică asigură uniformizarea practicii judiciare;
- 12) Indicatorii de performanță care ar trebui setați și care ar trebui să fie urmăriți în activitatea ANI;
- 13) Lipsa cooperării pe schimbul de informații cu alte autorități publice;
- 14) La repartizarea aleatorie se recomandă ANI ca pentru anul viitor să fie reflectarea termenelor de repartizare aleatorie;
- 15) Respectarea regulilor și termenelor de repartizare aleatorie;
- 16) Respectarea și termenelor de efectuare a controlului;
- 17) Datele statistice privind declararea conflictului de interese;
- 18) Instruirile intensive ale inspectorilor de integritate pe domeniul etic și disciplină în afară de instruirile teoretice, științifice, practice.

5. Se propune agenda de lucru pentru următoarea ședință a Consiliului de Integritate:

- 1) **Priorități** (chestiuni pendinte, în lucru, monitorizarea hotărârilor adoptate)
- 2) Cu privire la Raportul de activitate al Autorității Naționale de Integritate pentru anul 2021

- 3) Cu privire la Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de Integritate
- 4) Cu privire la desemnarea membrilor Consiliului de Integritate în unele Comisii ale Autorității Naționale de Integritate
- 5) Cu privire la Raportul Colegiului disciplinar pentru anul 2021

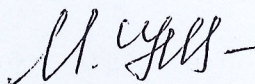
6) Diverse:

6.1) Chestiuni organizatorice: data și ora următoarei ședințe a Consiliului de Integritate.

Dna Mariana TIMOTIN va continua președinția ședințelor Consiliului de Integritate.

Ședința din 15 martie 2022 se declară închisă.

Președinte al ședinței

Mariana TIMOTIN

A protocolat

Veronica CARABUT